kindercentrum Hansje Stoffel

Beleidsplan

Veiligheid & Gezondheid 2019

Inhoudsopgave

Hoofdstuk		Pagina
1	**Inleiding**	**4**
2	**Missie en visie**	**5**
2.1	Missie	5
2.2	Visie	5
3	**Grote risico's**	**7**
3.1	Voorbeelden van grote risico's in het domein Fysieke Veiligheid	8
A.	Vallen van hoogte	8
B.	Verstikking	9
C.	Vergiftiging	10
D.	Verbranding	10
E.	Verdrinking	11
3.2	Sociale veiligheid	12
3.3	Gezondheid	13
4	**Omgang met kleine risico's**	**14**
5	**De Meldcode**	**16**
5.1	inleiding	16
5.2	Doel van de Meldcode	16
5.3	De aandachtsfunctionaris-(sen)	16
5.4	Grensoverschrijdend gedrag	17
5.5	Maatregelen Meldcode	17
We leren kinderen om 'ongewenst gedrag' aan te geven		18
5.6	Vier-ogen-principe	19
5.7	Achterwachtregeling	22
5.8	Privacy	23
6	**Eerste hulp aan kinderen en BHV**	**24**
7	**Beleidscyclus**	**25**
7.1	Van doelen naar maatregelen, acties en bijstellen	25
7.2	Plan van aanpak	25
7.3	Ongevallenregistratie	26
8	**Interne en externe communicatie**	**28**

9 Ondersteuning en melding van klachten en vertrouwenspersoon 30
9.1 Informele feedback 30
9.2 Interne klachtenprocedure ouders/verzorgers 30
9.3 Contact opnemen met Klachtenloket Kinderopvang 31
9.4 Klacht indienen bij Geschillencommissie Kinderopvang 31
9.5 Vertrouwenspersoon 31

10 Bijlagen 32

1 Inleiding

Voor u ligt het beleidsplan Veiligheid, Gezondheid en Duurzaamheid van kindercentrum Hansje Stoffel, gevestigd te De Meesterstraat 2 te Delft. Sinds de eerste versie van dit beleidsplan iets meer dan een jaar geleden, is het op diverse punten uitgebreid en aangepast. Samen met het team, de ouders en externen hebben we het beleid van het afgelopen jaar geëvalueerd en waar nodig aangepast. De risico's die het afgelopen jaar naar voren kwamen, hebben ons doen nadenken op welke manier we deze aanvaardbaar konden maken. Wanneer we het over risico's en gevolgen hebben, maken we continue een afweging van de grootte en mate ervan. Met behulp van dit beleidsplan wordt inzichtelijk gemaakt hoe we op ons kindercentrum opvang werken: welke maatregelen wij treffen, hoe we in het dagelijks handelen gericht inspelen op risico's en hoe we de kinderen leren omgaan met kleine risico's. Uitgangspunt is dat kinderen en volwassenen beschermd worden tegen risico's met ernstige gevolgen en leren/kunnen omgaan met kleine risico's, met als doel dat iedereen moeten na een bezoek aan Hansje Stoffel veilig huiswaarts kan keren.

Dit beleidsplan wordt jaarlijks bijgesteld op basis van onze kwaliteitscyclus. De geldigheidsduur is daarmee beperkt tot 12 maanden. Aanpassingen aan het beleid komen tot stand aan de hand van de evaluaties van ongevallen, near-misses en gesignaleerde gevaarlijke situaties, wat een terugkerend onderwerp op de agenda bij de maandelijkse teamoverleggen is. Om in kaart te brengen hoe bij Hansje Stoffel met risico's wordt omgegaan, inventariseren wij of de werkinstructies, protocollen en andere afspraken er ook daadwerkelijk toe leiden dat risico's tot het minimum worden beperkt. Wij maken gebruik van de Risicomonitor 2.0 van Veiligheid.nl. In de Risicomonitor kun je eenvoudig alle informatie kwijt die je nodig hebt om aan de slag te gaan met het beleidsplan. Daarnaast geven de quickscans inzicht in hoe een en ander voor bepaalde onderwerpen geregeld is.

Onze algemeen leidinggevende, Rogier Hendrikx, is eindverantwoordelijke voor het beleidsplan en de uitvoering ervan. Een beleid komt in de praktijk echter pas goed tot zijn recht als alle medewerkers zich betrokken voelen en het beleid uitdragen. Daarom zal er tijdens elk teamoverleg een thema, of een onderdeel van een thema, over V&D-beleid staan. Wij ondernemen ook actie na gebeurtenissen die daartoe aanleiding hebben gegeven en worden maatregelen opgesteld voor verbetering. Dit om continue in gesprek te blijven over het beleid. Zo blijven we scherp op onze werkwijzen en kunnen we bij veranderingen in de omgeving of situatie, zoals bij verbouwingen of veranderingen in de inrichting, direct controleren of het beleid al dan niet moet worden aangescherpt.

Dit beleidsplan is voor advies voorgelegd aan de oudercommissie van de locaties en geldig voor een jaar vanaf 1 maart 2019. De bijstellingen van het beleidsplan zullen jaarlijks worden voorgelegd.

2 Missie en visie

Kindercentrum Hansje Stoffel biedt kinderopvang op basis van antroposofische pedagogiek aan kinderen vanaf twee jaar tot de leeftijd waarop ze de basisschool verlaten. We stellen ons ten doel voorwaarden te scheppen waarbinnen het kind zichzelf kan ontwikkelen en datgene van nature in aanleg aanwezig is, zich kan ontplooien. In ons pedagogisch beleidsplan kunt u verder lezen over de visie en aanpak die wij als opvoeder hanteren. Ten aanzien van V&G-beleid is het van belang dat wij de individuele ontwikkeling van kinderen onderscheiden. Een vierjarige heeft andere zorg nodig en kan ook andere verantwoordelijkheden dragen dan een tienjarige. Op basis van het antroposofisch mensbeeld geven wij hier rekenschap van.

2.1 Missie

Op ons kinderdagverblijf en bij de buitenschoolse opvang staan spelende kinderen centraal. Kinderen leren spelenderwijs, ze ontdekken zelf hun omgeving en zien vaak zelf geen gevaar. Het is van belang dat onze locatie een veilige plek is maar ook dat kinderen tegelijkertijd gestimuleerd worden om grenzen te verkennen. Dat blijft een spanningsveld, wanneer is het veilig genoeg? Om dingen te ontdekken is ook ruimte nodig.
Onze pedagogisch medewerkers leren de kinderen stap voor stap omgaan met gevaren in hun speelleeromgeving om zo ongevallen te voorkomen en het zo veilig en gezond mogelijk te maken voor de kinderen in de leeftijdscategorie van 2 tot 13 jaar en zichzelf.

Dit doen we door:

- Kinderen af te schermen van grote risico's.
- Kinderen te leren omgaan met kleinere risico's.
- Kinderen bewust maken van de kleine risico's in hun omgeving.
- Kinderen uit te dagen en te prikkelen vanuit spel in hun ontwikkeling.

2.2 Visie

Hansje Stoffel staat voor kinderopvang waar gewerkt wordt vanuit de belevingswereld van het kind waarbij het uitdagen van kinderen en het leren omgaan met verschillende soorten situaties daarvan een belangrijk onderdeel vormen. Een veilige en gezonde leef- en speelomgeving vormt de basis van dit alles. In onze visie biedt een 'waarachtige' speelomgeving gelegenheid tot spelen dat de 'echte wereld' zo veel mogelijk nabootst. Onze inrichting sluit aan bij de leefwereld van jonge kinderen en stimuleert hun nieuwsgierigheid en exploratiegedrag.

Vanuit de wet Innovatie Kwaliteit Kinderopvang hebben wij beleid opgesteld ten aanzien van Veiligheid en Gezondheid waar alle pedagogisch medewerkers zich verantwoordelijk voor voelen. De belangrijkste aandachtspunten binnen het vormgeven van het beleid zijn:

- Het bewustzijn van mogelijke risico's;
- Het voeren van een goed beleid op grote risico's;

- Het gesprek hierover aangaan met elkaar, de kinderen en met de externe betrokkenen.

Dit alles met als doel een veilige en gezonde omgeving te creëren waar kinderen onbezorgd kunnen spelen en zich optimaal kunnen ontwikkelen. Niet alleen in de fysieke omgeving maar uiteraard ook de sociale- emotionele veiligheid en de pedagogische werkwijze om deze te garanderen. Met het Protocol Veiligheid en Gezondheid hebben we werkafspraken, die vanuit de Risicomonitor voor de inventarisatie van risico's op het gebied van veiligheid en gezondheid geformuleerd zijn. Door het beleidsplan onderdeel te maken van onze werkwijze en het Protocol Veiligheid en Gezondheid toe te voegen aan dit beleidsplan brengen wij een bewustwordingsproces op gang. Medewerkers hebben het afgelopen jaar meer inzicht in eigen handelen gekregen en voelen zich meer betrokken bij de uitvoer ervan.

V&G-beleid is een drijvende kracht achter Hansje Stoffel waar alle medewerkers zich verantwoordelijk voor voelen. Kindercentrum Hansje Stoffel stelt duidelijke grenzen, waarbinnen de kinderen veilig en gezond kunnen opgroeien. Enerzijds beschermen wij de kinderen tegen grote en ernstige risico's, anderzijds leren wij de kinderen omgaan met kleinere risico's. Ook alle volwassenen die op onze locatie komen, zoals ouders, bezoekers en werknemers, bieden wij een veilige plek. Niettegenstaande de zelfredzaamheid van volwassenen nemen wij ook hier duidelijke regels in acht. Denk hierbij aan regels omtrent arbeidsomstandigheden of brandveiligheid. Ten aanzien van V&G-beleid zijn wij ons bewust van mogelijke risico's. Daarom voeren wij ons beleid, zoals het hier voor u ligt. Naast beheersing en bewaking van ingeschatte risico's gaan wij met elkaar in gesprek over de geleverde kwaliteit op het gebied van Veiligheid en Gezondheid. Dit doen we met het team op iedere vergadering en ook met externe partijen in regionale overleggen. Tevens laten wij ons regelmatig scholen en trainen. Dit alles met als doel een veilige en gezonde omgeving te creëren waar kinderen onbezorgd kunnen spelen en zich optimaal kunnen ontwikkelen en waar volwassenen veilig kunnen werken.

3 Grote risico's

In dit hoofdstuk benoemen wij een aantal grote risico's die onze aandacht hebben. De belangrijkste grote risico's die op het kinderdagverblijf of de buitenschoolse opvang kunnen leiden tot ernstige ongevallen, incidenten of gezondheidsproblemen zijn onderverdeeld in drie categorieën: fysieke veiligheid, sociale veiligheid en gezondheid.
Per categorie hebben we maximaal vijf belangrijke risico's benoemd met de daarbij behorende preventieve maatregelen die zijn omschreven in ons Protocol Veiligheid en Gezondheid, of maatregelen worden genomen om het risico tot het minimum te beperken. Voor de overige risico's verwijzen we naar de Risicomonitor waarin de complete risicoinventarisatie en evaluatie is opgenomen. Vanuit de quickscan voert Raquel Madeira checks uit op de modules: veilig ontdekken, verzorgen, sociale veiligheid, veilig en gezond gebouw en buitenruimten en Arbo. Vanuit deze check worden er maatregelen getroffen indien het een groot risico betreft, of dat het beleid ontoereikend blijkt te zijn en actie noodzakelijk is.

Minimaal één medewerker per groep is in het bezit van het certificaat Eerste Hulp aan Kinderen ontwikkeld door Het Oranje Kruis. De pedagogisch medewerkers leren de eerstehulpverlening aan kinderen van 0-12 jaar. Er zijn in vergelijking met de eerstehulpverlening aan volwassenen wel wat essentiële verschillen. Denk aan de technieken van beademen, verslikking en reanimeren. Er wordt ook aandacht besteed aan de ontwikkeling van het kind en de gevaren waaraan het kind bloot staat.
Om het certificaat geldig te houden worden jaarlijks herhalingscursussen gegeven. De belangrijkste vaardigheden worden weer beoefend én er wordt nieuwe stof behandeld. De pedagogisch medewerkers passen de handelingen toe die daarvoor nodig zijn om de juiste eerste hulp te verlenen.
Onderwerpen waar aandacht aan wordt besteed en waar de medewerkers in worden getraind:

- De ontwikkeling van het kind.
- Preventie, wat te doen?
- Kindermishandeling.
- Vijf belangrijke punten bij het verlenen van eerste hulp.
- Stoornissen in het bewustzijn: - stabiele zijligging.
- Stoornissen van de ademhaling: - verslikking.
- Stoornissen van de bloedsomloop: - reanimatie + inzet AED bij kinderen.
- Ernstige bloedingen.
- Shock.
- Uitwendige wonden.
- Brandwonden.
- Kneuzing en verstuiking.
- Ontwrichting en botbreuken.
- Oogletsels.
- Vergiftiging.
- Letsels door koude.
- Letsels door warmte.

3.1 Voorbeelden van grote risico's in het domein Fysieke Veiligheid

A. Vallen van hoogte

Een val op het hoofd is bij kinderen vaak onschuldig en zorgt meestal niet voor blijvende schade en oudere kinderen vallen vaker tijdens het spelen. Wanneer er wel letsel ontstaat gaat het regelmatig om een (lichte) hersenschudding, ook wel licht traumatisch hoofd-/hersenletsel (LTH) genoemd. Kinderen hebben een hoger risico op LTH doordat ze vaker vallen en andere anatomische verhoudingen hebben, met een relatief groter hoofd. Algemene kenmerken voor een verhoogde intracraniële druk (verhoogde schedeldruk) zijn: veelvuldig braken, amnesie en bewustzijnsdaling. Het is belangrijk klachten en symptomen na een val in de gaten te houden.

We nemen preventieve maatregelen door:

- Het signaleren van belemmerde motorische ontwikkeling;
- Kinderen zoveel mogelijk onder begeleiding te laten klimmen die dit nog niet zelfstandig kunnen, kinderen die zelfstandig kunnen klimmen houden we onder toezicht en maken risico's kenbaar;
- Leren oudere kinderen onder toezicht om veilig klimmen (altijd met een hand en twee voeten vast, of een voet en twee handen vast);
- Zorgen voor gestrikte veters bij kinderen tijdens bewegingsspel. Leren kinderen aan om aan te geven dat hun veters los zitten en hier oog voor te hebben. Oudere kinderen leren hun veters te strikken;
- Onze gangen, groepsruimte en overige ruimtes kunnen uitnodigen tot rennen, kinderen leren rustig te lopen en we vertellen ze de gevolgen van het vallen. De kinderen mogen buiten en in de gymzaal rennen;
- Tijdens bewegingsspelletjes werken we aan de grote en kleine motoriek van kinderen waardoor het vallen wordt beperkt;
- Kinderen maken we alert op een wijziging die in de inrichting van de groepsruimte heeft plaatsgevonden.

We werken met ongevallenregistratie formulieren en registreren bij een val:

- Stel de hoogte van de val en de ondergrond vast. Van de bank op een kleed rollen is minder ernstig dan buiten op de betonnen vloer vallen;
- Was er sprake van bewustzijnsverlies en hoe lang duurde dit? ;
- Wat deed het kind direct na de val? Was het geprikkeld of veranderde het gedrag, slaapzucht en ontroostbaarheid;
- Klaagt het kind over hoofdpijn en misselijkheid en let verder op tekenen van verhoogde intracraniële druk zoals sufheid, verminderd bewustzijn of braken;
- Bekijk tekenen van schedelletsel door te letten op hematomen rondom de ogen (brilhematoom),

achter de oren, en vochtlekkage (liquor) uit neus of oor;
- Controleer of er bloed te zien is in de gehoorgang of achter het trommelvlies. Beoordeel de pupillen op symmetrie en reactie. Let op tekenen van focale neurologische afwijkingen (lateralisatie en hersenzenuwen);
- Controleer het kind op overig letsel aan het lichaam.

Indien het kind geen van de bovenstaande afwijkingen heeft, geen afwijkend gedrag heeft vertoond en geen bewustzijnsverlies heeft gehad, dan kan het naar huis met adviezen. We informeren ouders over het incident en geven aan dat het kind zich later thuis misschien nog minder goed kan voelen.

Kinderen jonger dan 2 jaar en een val van > 1 meter worden verwezen (laagdrempelig) naar de kinderarts in verband met verhoogde kans op hersenoedeem (een zwelling van de hersenen, gaat vaak gepaard met hevige hoofdpijn, shock en bewusteloosheid).
Voor overige gevallen bellen wij 112.

B. Verstikking

Jonge kinderen zijn nieuwsgierig en stoppen de raarste dingen in hun mond. Dat kan gevaarlijk zijn, want die voorwerpen kunnen blijven steken in hun luchtpijp en kinderen onder de vier jaar hebben nog niet voldoende beheersing van hun mondmotoriek om er goed mee om te gaan. Maar het kan natuurlijk ook misgaan tijdens het eten. Een hapje of stukje fruit dat verkeerd schiet.
Om goed te kunnen handelen is het belangrijk om eerst te weten of het om verslikken of een verstikking gaat. Verslikken loopt meestal na een flinke hoestpartij met een sisser af. We moedigen kinderen dan aan om te blijven hoesten.

Bij een verstikking kan iemand eigenlijk niet meer ademen en loopt snel blauw aan of verliest het bewustzijn. Dan hebben we het over een ernstige levensbedreigende situatie, waarbij snel en juist handelen extreem belangrijk is.

Bij verschijnselen van verslikken: bel meteen 112:

Volledig bij bewustzijn	Bewustzijn is verminderd
Kan praten of huilt	Kan niet praten
Hoest heftig (laat hoesten)	Kan niet hoesten
Kan tijdens hoesten diep inademen	Ziet blauw

We nemen preventieve maatregelen om verslikken en verstikking te voorkomen door:

Etenswaren
Voedsel veroorzaakt de meeste verslikkingsongevallen. We letten vooral op alles wat rond en glad is, zoals druiven en cherrytomaten. Zachte dingen kunnen vervormen en de luchtpijp afsluiten. We snijden de groente en fruit voor de kinderen daarom altijd in vieren. De kinderen eten altijd onder het toezicht van de pedagogisch medewerkers.

Speelgoed
In principe is speelgoed voor kinderen onder de drie jaar zo gemaakt dat het niet kan worden ingeslikt en hebben we speelgoed dat is afgestemd op de leeftijd van de kinderen. We controleer regelmatig of speelgoed losse onderdelen bevat en blijven alert. Klei en andere knutselspullen (schaar, lijm, etc.) kunnen ook gevaarlijk zijn voor kinderen. We begeleiden de kinderen in het veilig omgaan met het knutselmateriaal. De kinderen knutselen en spelen altijd onder het toezicht van de pedagogisch medewerkers.

Losse delen van voorwerpen
We controleren het speelgoed bij het opruimen regelmatig op losse onderdelen. Kapot speelgoed wordt vervangen. We vragen de kinderen weer netjes op te ruimen en ze mogen losse delen die ze niet meer kunnen opruimen aan ons geven.

Kleine voorwerpen
Denk aan munten, paperclips, knopen, gereedschap, enzovoort: houden we veilig buiten bereik van de kinderen en bieden het onder toezicht aan met een activiteit. Tijdens het gebruik van 'atelier-materialen' zal er extra toezicht gehouden worden bij kinderen die niet de gevaren kunnen inzien van het materiaal dat aangeboden wordt.

C. Vergiftiging

Schoonmaakmiddelen zijn naast medicijnen de boosdoeners bij vergiftiging van kinderen. Kinderen zien het verschil nog niet tussen bijvoorbeeld een snoepje en een medicijn. We hebben de Gifwijzer op locatie.

We nemen preventieve maatregelen door:

- De handtassen en persoonlijke spullen van de medewerkers zijn hoog opgeborgen of in een gesloten kast;
- Na het gebruik van de EHBO doos wordt deze weer hoog opgeborgen;
- Schoonmaakmiddelen zijn opgeborgen in hoge of lage afgesloten kasten met veiligheidshaakjes;
- Schoonmaakmiddelen worden direct opgeborgen na gebruik;
- We bespreken met de kinderen het verschil tussen medicijnen en vitaminen;
- We bespreken de gevaren van de giftige middelen met de kinderen.

D. Verbranding

Jonge kinderen lopen extra risico om brandwonden op te lopen. Ze zijn nog niet echt in staat veiligheidsregels aan te leren, integendeel, ze gaan juist op ontdekkingstocht. Ze komen in beweging en weten steeds verder te grijpen. Ook zijn ze nieuwsgierig en doen ze ons na. In ruim 90% procent van de ongevallen bij jonge kinderen is de oorzaak hete thee of koffie. Ze zien zelf geen gevaar en zijn daardoor eerder betrokken bij (brandwonden) ongevallen.

We nemen preventieve maatregelen om verbranding te voorkomen door:

- (Kruiden-)thee op de groep wordt direct tijdens bereiding aangelengd met 50% koud water, zodat de temperatuur > 40 °C
- Waterkokers, koffiezetapparaten en thermoskannen zijn buiten het bereik van kinderen;
- Overal zijn er afdekplaatjes op alle stopcontacten en de verwarmingen hebben een omkasting;
- Kaarsen branden we volgens protocol onder blijvend toezicht. We leren de kinderen dat ze niet in de buurt van vuur mogen komen en dat ze niet aan brandende kaarsen mogen zitten en bespreken ervaringen over 'pijn'. De gevaren van vuur en het verbranden (de pijn) komt dan aan bod;
- Kinderen worden ingesmeerd in de zomer met buitenspelen en we bespreken met de kinderen de gevaren van de zon;
- De maximale watertemperatuur op de groep is afgesteld op 40 °C. We bespreken tijdens een thema of een activiteit dat heet water voor verbranding kan zorgen en dat kinderen voorzichtig moeten zijn met heet water en delen ervaringen;
- We hebben geen schoonmaakmiddelen die brandwonden kunnen veroorzaken;
- We controleren dagelijks of snoeren of elektrische kabels niet bloot liggen.

Bij verbranding bellen we direct 112:

- Indien bij een kind de brandwond 5 keer (of meer) het oppervlak van de hand beslaat;
- Bij direct na de verbranding optredende heesheid, piepende inademing, benauwdheid (hoest) en sufheid;
- Indien de verbranding door een gevaarlijke chemische stof komt (bijvoorbeeld afbijtmiddel);
- Indien de brandwond komt door elektrische hoogspanning of bliksem.

Bij eerstegraads, tweedegraads en derdegraads brandwonden en hoe deze te behandelen is als naslagwerk terug te vinden in de handleiding van Eerste Hulp aan kinderen voor de pedagogisch medewerkers.

E. Verdrinking

Verdrinking is één van de meest voorkomende doodsoorzaken bij kinderen tussen 2 en 5 jaar oud. Kinderen kunnen al verdrinken in een plas water met een diepte van vijf centimeter. Jonge kinderen zakken vaak geluidloos onder water zonder te huilen of te spartelen. Hierdoor kan het zijn dat je niet direct door hebt dat een kind aan het verdrinken is.
We bellen 112 als we een kind controleren op het bewustzijn!

We nemen preventieve maatregelen om verdrinking te voorkomen door:

- Kinderen nooit in de buurt van water te laten spelen zonder toezicht;
- Tijdens uitjes zijn we extra alert in de buurt van slootjes en vijvers. Het voeren van eendjes gebeurt altijd onder toezicht van de pedagogisch medewerkers en op een veilige afstand;
- We bespreken de gevaren van water met de kinderen tijdens een thema of een activiteit en delen ervaringen
- We leren de kinderen om te gaan met water en bespreken de gevaren van het water;
- De mentor van het kind vraagt tijdens het intakegesprek aan ouders of kinderen vanaf 4 jaar naar zwemles zijn geweest en we noteren dit in het kind dossier.

We bellen 112 als we een kind controleren op het bewustzijn!

3.2 Sociale veiligheid

Ten aanzien van sociale veiligheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's:

- Grensoverschrijdend gedrag (zie Meldcode hoofdstuk 5).
- Kindermishandeling (zie Meldcode hoofdstuk 5).
- Vermissing.

We nemen preventieve maatregelen om vermissing te voorkomen door:

- Elke medewerker op de groep dient te weten hoeveel kinderen er op de groep aanwezig zijn (gebruik van de tablet en BHV-lijsten);
- We vragen ouders aan te geven wie het kind komt ophalen. Het kind wordt niet meegegeven aan derden als dit niet is doorgegeven aan de pedagogisch medewerkers;
- We tellen de kinderen bij het naar buitengaan en weer bij het naar binnengaan van de buitenspeelplaats;
- Ruimtes waar kinderen niet zelfstandig mogen zijn worden afgesloten;
- Er zijn maatregelen voor uitstapjes, zie Protocol Veiligheid;
- Bij binnenkomst worden de aanwezigheid van de kinderen aangemerkt op de BHV-lijst en op de tablet (KOVnet);
- Kinderen die op een andere groep gaan spelen en weer terug gaan naar hun eigen groep, worden persoonlijk overgedragen door een collega;
- We tellen de kinderen die meegaan naar de toiletronde en controleren de toiletjes op achtergebleven kinderen voor het teruggaan naar

de groep, indien het toilet niet direct gekoppeld is aan de groep;
- Bij vermissing gaan we met het team na wat de reden van de vermissing was en registreren het incident, zodat een herhaling voorkomen kan worden en evalueren we dit in het eerstvolgende teamoverleg;

Er wordt direct contact opgenomen met de ouders en de politie bij vermissing van een kind!

3.3 Gezondheid

Ten aanzien van gezondheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's en hanteren de richtlijnen uit het Protocol gezondheid:

- Gastro-enteritis (bijvoorbeeld diarree door onhygiënisch werken bij luierverschoning. Gevaar voor kruisbesmetting).
- Voedselinfectie of voedselvergiftiging.
- Infectie via water (legionella).
- Huidinfectie (bijvoorbeeld krentenbaard).
- Luchtweginfectie (bijvoorbeeld RS virus).

Verspreiding van en besmetting voorkomen we op de volgende manieren:

Verspreiding via de lucht:
- Hoest- nies discipline, ventileren en luchten.

Verspreiding via de handen:
- Handhygiëne op de juiste momenten en juiste manier.
- Persoonlijke hygiëne zoals kleding, nagels en sieraden, handschoenen.

Via voedsel en water:
- Voedsel/water hygiëne en voedsel-/waterveiligheid.

Via oppervlakken (speelgoed):
- Goede schoonmaak.

In het protocol veiligheid en gezondheid worden de handelingen ter voorkoming van besmetting en verspreiding uitvoerig omschreven.

4 Omgang met kleine risico's

Volgens onze missie beiden wij de kinderen een zo veilig en gezond mogelijke opvang. Hierbij willen we ongelukken of ziekte als gevolg van een bijvoorbeeld niet schoon of ondeugdelijk speelgoed voorkomen. Hiervoor hebben we voor de medewerkers duidelijke werkinstructies opgesteld. We willen de kinderen echter niet overbeschermen, want daarmee doen we hen uiteindelijk geen goed. Derhalve beschermen we de kinderen tegen onaanvaardbare risico's, maar aanvaarden wij klein risico's. Een bult, een schaafwond of iets dergelijks kan gebeuren. Sterker nog, er zit ook een positieve kant aan:

- Het heeft een positieve invloed op fysieke gezondheid
- Het vergroot zelfvertrouwen, zelfredzaamheid en doorzettingsvermogen
- Het vergroot sociale vaardigheden

Leren omgaan met risico's is erg belangrijk voor kinderen. Internationaal wetenschappelijk onderzoek toont aan dat leren omgaan met risico's goed is voor de ontwikkeling van kinderen.
Door het ervaren van risicovolle situaties, bijvoorbeeld tijdens het spelen, ontwikkelen kinderen risicocompetenties: ze leren risico's inschatten en ontwikkelen cognitieve vaardigheden om de juiste afwegingen te maken wanneer een risicovolle situatie zich opnieuw voordoet.
Het nemen van risico's is een onderdeel van de ' gereedschapskist' voor effectief leren. Risicovol spelen ontwikkelt een positieve houding van 'ik kan het' en daarmee gaat een kind uitdagingen meer zien als iets om van te genieten dan om te vermijden. Dit vergroot onafhankelijkheid en zelfvertrouwen, wat belangrijk kan zijn voor hun doorzettingsvermogen als ze geconfronteerd worden met uitdagingen
Het leren omgaan met risico's heeft een positieve invloed op de fysieke en mentale gezondheid van kinderen en op het ontwikkelen van sociale vaardigheden. Kinderen staan sterker in hun schoenen en kunnen beter conflicten oplossen en emoties herkennen van speelmaatjes.
Bewegingen die veel voorkomen bij risicovol spelen, zoals slingeren, klimmen, rollen, hangen en glijden, zijn niet alleen leuk voor kinderen, maar ook van essentieel belang voor hun motorische vaardigheden, balans, coördinatie, en lichaamsbewustzijn. Kinderen die dat niet doen zijn vaker onhandig, voelen zich ongemakkelijk in hun eigen lichaam, hebben een slechte balans en bewegingsangst.
[Bron: veiligheid.nl/risicovolspelen]

In onze aanvaarding van de risico's die slechts kleine gevolgen kunnen hebben voor de kinderen ligt het ontwikkelingsdoel dat de kinderen op een juiste manier met risico's leren omgaan. Aan de hand van deze duidelijke afspraken leren kinderen gemiddeld vanaf hun tweede levensjaar om te gaan met diverse kleine risico's. Hiervoor hebben we duidelijke huisregels opgesteld en vanuit onze pedagogiek bootsen alle medewerkers dit gedrag voor. Denk ten aanzien van gezondheid bijvoorbeeld aan het handenwassen na toiletbezoek of hoe om te gaan met een zakdoek. Ten aanzien van veiligheid denken we aan het 'lopen op de gang' of de afspraken omtrent het gebruik van gereedschappen bij activiteiten.

Om risicovolle speelsituaties wel voldoende veilig te houden, moeten kinderen zich in het bijzonder tijdens spelsituaties of activiteiten houden aan diverse afspraken en huisregels. Daarnaast zijn er algemene afspraken over hoe om te gaan met spullen als speelgoed en gereedschap, dit om te voorkomen dat door oneigenlijk gebruik letsel kan ontstaan. Voorbeelden van afspraken die met kinderen zijn gemaakt zijn het wassen van de handen na toiletbezoek of het houden van een hand voor de mond tijdens niezen of hoesten. Ook leren de jonge kinderen dat ze niet met de afvalemmer mogen spelen, maar wel zelf hun luier weg mogen gooien.

De exacte afspraken die zijn gemaakt met kinderen zijn terug te vinden in de huisregels in bijlage B. Deze afspraken worden regelmatig met de kinderen besproken en herhaald. Bijvoorbeeld voorafgaand aan een activiteit of spel, voorafgaand aan een wc-ronde of in periodes dat veel kinderen en medewerkers verkouden zijn.

De exacte afspraken die niet zijn vermeld in ons beleidsplan en die we hebben gemaakt met de kinderen zijn terug te vinden in ons Protocol Veiligheid en Gezondheid. Deze afspraken worden regelmatig met de kinderen besproken, geoefend en herhaald. Bijvoorbeeld voorafgaand aan een activiteit of spel, voorafgaand aan een verschoningsmoment of in periodes dat veel kinderen en medewerkers verkouden zijn.

We hanteren de richtlijnen van het Landelijk Centrum Hygiëne en Veiligheid voor kinderdagverblijven, peuterspeelzalen en buitenschoolse opvang. Deze is terug te vinden op onze website.

5 De Meldcode

5.1 inleiding

Grensoverschrijdend gedrag door volwassenen of door kinderen kan een enorme impact hebben op het welbevinden van het getroffen kind. Stichting Kindercentrum Hansje Stoffel heeft eind 2018 voor alle medewerkers een nieuwe *meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling* opgesteld, conform geldende wet- en regelgeving. Nieuw in deze meldcode is het hanteren van het afwegingskader.
Met dit document binden de medewerkers van onze organisatie zich om met de meldcode en de bijbehorende stappenplannen aan de slag te gaan. In het stappenplan wordt concreet beschreven wie de aandachts-functionarissen en verantwoordelijken zijn en hoe er stap voor stap gehandeld moet worden (stappen meldcode). De sociale kaart is hier aan toegevoegd. De wijziging in het 'afwegingskader meldcode', dat landelijk per 1 januari 2019 is ingegaan, is opgenomen in stap 5a en 5b van het stappenplan.

5.2 Doel van de Meldcode

De wet verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling is op 1 juli 2013 in werking getreden. De wet verplicht organisaties en zelfstandige beroepskrachten om een meldcode te hebben en het gebruik daarvan te bevorderen. Het doel van de verplichte meldcode is dat professionals zo vroeg mogelijk signaleren en vaker, sneller en adequater ingrijpen bij vermoedens van huiselijk geweld en kindermishandeling. Zo wordt geprobeerd om gevaarlijke situaties te voorkomen en cirkels van geweld te doorbreken.

5.3 De aandachtsfunctionaris-(sen)

In 2019 is Maimoene van der Steen de aandachtsfunctionaris. Een tweede collega zal worden opgeleid. De aandachtsfunctionaris:

- heeft een belangrijke rol bij de implementatie van de meldcode in onze organisatie en bewaken de interne procedure (levend houden van de meldcode) m.b.t. huiselijk geweld en kindermishandeling;
- zorgt voor een kwalitatief goed verlopende procedure bij een vermoeden van huiselijk geweld en kindermishandeling en zorgt voor de communicatie naar ouders, collega's en samenwerkingspartners;
- heeft de regie in handen om de meldcode op de agenda te zetten en te borgen in onze organisatie.

5.4 Grensoverschrijdend gedrag

Grensoverschrijdend gedrag door volwassenen of door kinderen kan een enorme impact hebben op het welbevinden van het getroffen kind. Grensoverschrijdend gedrag is een situatie waarin een kind slachtoffer is of dreigt te worden van bedreigingen of geweld van een persoon aanwezig in de kinderopvang.
Onder grensoverschrijdend gedrag wordt verstaan: "elke vorm van bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard die de ene persoon ten opzichte van de andere persoon actief of passief opdringt, waardoor ernstige schade wordt of dreigt te worden toegebracht aan die persoon in de vorm van fysiek letsel of psychische stoornissen".
In gewoon Nederlands, het gaat bij grensoverschrijdend gedrag om situaties waarin iemand geestelijk of lichamelijk schade wordt toegebracht of in zijn ontwikkelingsmogelijkheden wordt geblokkeerd.

Grensoverschrijdend gedrag kan onderverdeeld worden in:

- Lichamelijk geweld en verwaarlozing (fysieke agressie zoals slaan, schoppen, krabben, bijten of te weinig voeding, aandacht of verzorging);
- Geestelijk geweld en verwaarlozing (verbale agressie zoals dreigen, schreeuwen, schelden, pesten, stelselmatig negeren etc.);
- Seksuele mishandeling (seksuele intimidatie, verbaal of fysiek, aanranding en verkrachting);
- Vernieling van eigendommen van een ander en / of het zonder toestemming betreden van de binnen- en buitenruimten van het peutercentrum of de buitenschoolse opvang.

Of grensoverschrijdend gedrag regelmatig of incidenteel plaatsvindt, het is in alle gevallen ontoelaatbaar. De vraag of iets wel of geen grensoverschrijdend gedrag is, kan alleen door het slachtoffer worden beantwoord.
Als het slachtoffer iets als grensoverschrijdend ervaart, moet het ook als grensoverschrijdend worden aangepakt.

Grensoverschrijdend gedrag kan plaatsvinden tussen:

- Kind en kind;
- Ouder/verzorger en kind
- Ouder / verzorger en kind;
- Medewerker (incl.vrijwilligers) en kind:
- Ouder en medewerker;

5.5 Maatregelen Meldcode

Stichting kindercentrum Hansje Stoffel brengt de meldcode bijzonder onder de aandacht. We hebben de volgende maatregelen getroffen om grensoverschrijdend gedrag met elkaar te voorkomen en weten wat te doen als we merken dat het toch gebeurt:

- Elke medewerker is in het bezit van een geldige 'Verklaring Omtrent Gedrag' en is ingeschreven in het personenregister kinderopvang;
- We hanteren het vierogenprincipe (zie 6.6);

- De Meldcode Huiselijk geweld en Kindermishandeling wordt nageleefd;
- Hansje Stoffel heeft een gecertificeerde aandachtsfunctionaris. Elk jaar volgt zij een herhaling bij de Landelijke Vakgroep Aandachtsfunctionarissen Kindermishandeling (LVAK);
- Bijna alle medewerkers zijn in het bezit van een certificaat omtrent 'Aanpak Kindermishandeling en Huiselijk geweld'. Nieuwe medewerkers worden geacht een certificaat te behalen;
- Regelmatig worden studiedagen en/of workshops omtrent dit onderwerp georganiseerd of worden er cursussen aangeboden. Voorbeelden zijn signaleren=communiceren en lastige gesprekken met ouders;
- De meldcode of een onderdeel van de meldcode, staat bij elk teamoverleg als vast punt op de agenda. Tijdens de overleggen wordt steeds in een verschillende werkvorm de theorie opgefrist;
- Elk jaar wordt het beleidsplan en bijlage stappenplan in het team doorgenomen en/of zo nodig aangevuld of bijgesteld. We bespreken regelmatig het onderwerp 'grensoverschrijdend gedrag', hierdoor creëren we een open cultuur waarin medewerkers elkaar durven aan te spreken.

We leren kinderen om 'ongewenst gedrag' aan te geven

We leren de kinderen dat het belangrijk is dat ze het, indien mogelijk, direct aangeven als zij bepaald gedrag ervaren dat niet wenselijk is. We helpen ze mondiger te maken op momenten dat dit nodig is. Ook de pedagogisch medewerkers worden getraind om deze signalen te kunnen herkennen. Het begeleiden van de kinderen in de bewustwording en het leren aangeven van hun eigen grenzen is belangrijk. De kinderen leren wat ze wel en niet fijn vinden en leren om dit aan te geven aan de ander. Ook leren kinderen dat, als je iemand bijvoorbeeld een knuffel of aai wilt geven en de ander dat niet wil, je deze grens van de ander dient te respecteren. Dit geldt voor zowel het contact van de kinderen onderling als met volwassenen. We begeleiden de kinderen in het bewust worden van hun eigen grenzen en dit aan te leren geven.
Wanneer een pedagogisch medewerker bijvoorbeeld ziet dat het ene kind (vaak lief bedoeld) het andere kind aanraakt, maar dat het andere kind dat niet fijn vindt wordt daar over gesproken. Het kind wat de aanraking als niet prettig ervaart leert zich bewust te zijn van zijn grenzen en leert dit aan te geven. Het kind dat de ander aan wilde raken of liefkozen leert in dit geval de grenzen van het andere kind te respecteren

Deze maatregelen zullen elk jaar volgens de beleidscyclus (hoofdstuk 7) tijdens het algemeen werkoverleg met het gehele team worden besproken, acties ondernomen en/of worden bijgesteld.

Mochten ouders op welke wijze dan ook signalen melden of afgeven dan wordt er ook volgens de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

zorgvuldig gehandeld. Een gesprek volgt, waarin naar de ouders geluisterd wordt.

5.6 Vier-ogen-principe

Op de dagopvang is het wettelijk verplicht het vier-ogen-principe toe te passen. Dit houdt in dat er te allen tijde een tweede volwassene de handelingen van een andere volwassenen jegens de kinderen visueel en of auditief kan waarnemen. Het vormt een belangrijk onderdeel van het beperken van het risico op grensoverschrijdend gedrag. Doel van dit principe is dat het risico op misbruik van kinderen wordt beperkt, en wel door te voorkomen dat volwassenen zich binnen een kinderdagverblijf gedurende langere tijd ongehoord of ongezien kunnen terugtrekken met een kind.

De dagopvang bij Hansje Stoffel is zo georganiseerd dat een pedagogisch medewerker, pedagogisch medewerker in opleiding, stagiair, vrijwilliger of andere volwassene zijn of haar werkzaamheden uitsluitend kan verrichten terwijl hij of zij gezien of gehoord kan worden door een andere volwassene.

Binnen ons kindercentrum vinden wij het erg belangrijk om de veiligheid van onze kinderen te waarborgen, dat is grotendeels onze verantwoordelijkheid. Daartoe werken we aan een open en transparante cultuur waar alle volwassenen alert zijn op eventuele signalen. Ook ouders en anderen kunnen signalen opvangen en met ons delen. Om de effectiviteit te vergroten informeren we daarom ouders regelmatig hierover. Als onderdeel van onze inwerkprocedure brengen wij alle nieuwe medewerkers op de hoogte van het vier-ogen-principe. Teambreed bespreken wij ons beleid in deze in het algemeen werkoverleg. Hierdoor hopen wij een open werksfeer en transparantie te ontwikkelen zodat collega's zich verantwoordelijk voelen, weten wat zij moeten en kunnen doen bij vermoedens en signalen.
Binnen ons kindercentrum hebben alle medewerkers die op kantoor taken vervullen als extra aandachtspunt om op onverwachte tijden bij de groepen naar binnen te lopen en extra toezicht hierop te houden.

Kindercentrum Hansje Stoffel is gehuisvest in vrijeschool Widar. Direct aan de peutergroepen grenst een kleuterklas. Datgene wat zich op de peutergroepen afspeelt wordt ook door veel ouders, leerkrachten en andere volwassenen dagelijks aanschouwd. Onze groepsruimtes zijn voorzien van veel glas, zowel aan de gangzijde, als aan de tuinzijde. Voor de huiselijke sfeer hangen er wel halve gordijnen, maar die dekken minder dan 50% van het raamoppervlak af, opdat er altijd van buitenaf door derden meegekeken kan worden. Ook hebben wij tussendeuren naar alle ruimtes geplaatst, met raampjes. Ten slotte hanteren wij een open-deuren-beleid, wat inhoudt dat peuters op de andere groep uit spelen kunnen gaan. Aangezien overleg tussen verschillende groepsleidsters hiervoor noodzakelijk is, komen collega's dagelijks bij elkaar op de groep over de vloer.

Er zijn echter specifieke situaties waarin het niet haalbaar is om met één leidster en een andere leidster of volwassene vanaf openingstijd met kinderen aanwezig te zijn.

Vervroegde opvang

Deze situatie kan zich voordien in geval van vervroegde opvang (van 7:30 tot 8:00 uur). In zo'n geval is er slechts één leidster aanwezig. Om toch zichtbaar en controleerbaar te zijn, hebben we afgesproken dat rond deze tijd de deuren van de groepen open staan. Verder is de conciërge van vrijeschool Widar op dit tijdstip altijd aanwezig en loopt hij regelmatig langs. Ook arriveren

de kleuterleerkrachten vóór 8:00 uur op onze gang. Ouders kunnen rond deze tijd altijd onverwacht binnen komen, en zullen dat na 8:00 uur zeker doen, wat de kans verkleint dat iemand zich onbespied of niet gecontroleerd voelt.

Halve groepen

Een tweede specifieke situatie doet zich voor bij zogeheten 'halve groepen'. Een halve groep bestaat uit maximaal acht peuters en één leidster. Wanneer er door omstandigheden, zoals ziekte of vakantie, in ons kindercentrum twee halve peutergroepen zijn, voegen wij beide samen zodat er ten minste twee volwassenen op de groep aanwezig zijn. Wanneer dat niet kan, bijvoorbeeld omdat er maar één halve groep is, lopen collega's van kantoor en de BSO extra vaak onverwacht binnen. Tijdens de breng- en haaltijden, in het bijzonder vóór 8:45, rond 12:30, rond 15:00 en na 17:00 uur lopen ouders en verzorgers binnen.
Indien er stagiaires bij Hansje Stoffel in opleiding zijn, plaatsen wij deze zoveel mogelijk gelijkelijk verdeeld over de groepen, zodat er toch twee volwassenen op een groep aanwezig zijn.

Slaapruimte

De slaapruimte grenst aan de peutergroep het Muizenhuis en aan de natte ruimte en heeft twee deuren. Wanneer de kinderen te bedden gelegd worden blijft de deur open. Wanneer de kinderen slapen kunnen leidsters altijd onverwacht door het raampje naar binnen kijken of het slaap verblijf binnentreden.

Opblijfgroep

Ook hier is gedurende de tijd dat de kinderen naar bed worden gebracht 1 PM'er aanwezig. Ook hier kunnen op dit moment veel ouders, collega's en de teamcoördinator binnen komen vallen, of door een van de ramen naar binnen kijken. De PM'er die de kinderen naar bed brengt loopt ook vaak in en uit om nog net even een knuffeltje te pakken van een kindje of andere spullen.
Kortdurend alleen op de groep wordt opgelost door tussendeuren open te zetten naar de buurgroep, of te melden dat jij of je collega even weg is.
In de natte ruimte is het ook mogelijk dat collega's meekijken. Mede is het kantoor aangrenzend aan deze natte ruimte en kan er bijna letterlijk gehoord worden wat er allemaal wordt gezegd of gedaan in deze ruimte door de degenen daar aanwezig.

Toezicht bij buitenspelen

Onze buitenspeelruimte is centraal gelegen tussen de school, het kindercentrum en aangrenzende woningen en biedt geen afgelegen hoekjes. De buitenruimte wordt intensief gebruikt door de verschillende groepen, dus er wordt veel in en uitgelopen door de verschillende collega's en kinderen. Passanten, ouders, collega's, kinderen en docenten van de aangrenzende school lopen de hele dag aan alle kanten langs onze speeltuin waardoor er veel toezicht is van en door elkaar.
Bovendien is een PM'er zelden alleen buiten. De groepen worden zoveel mogelijk op elkaar afgestemd dat zij gezamenlijk buitenspelen zodat er altijd twee PM'ers tegelijkertijd buiten zijn met de kinderen.

Uitstapjes

Wij doen geen uitstapjes met de peuters met minder dan 2 PM'ers.

Maatregelen vierogenprincipe:

- Op het kindercentrum zijn tussen 8:30 en 18:30 uur altijd minimaal twee gediplomeerde pedagogisch medewerkers werkzaam.

- Vanaf opening tot 8:45 uur kunnen ouders met hun peuters aanwezig zijn.
- Alle pedagogisch medewerkers hebben een VOG verklaring;
  De HBO-coach en de pedagogisch beleidsmedewerker, alsmede de algemeen leidinggevende bezoeken de groepen regelmatig en doen dit ook onaangekondigd;
- Het kantoor is gelegen naast en heeft zicht op de peutergroep.
- Er is tijdens schoolweken en tijdens vakanties in het gebouw een wisselend aantal leerkrachten aanwezig, alsmede de conciërge.
- De oudercommissie wordt jaarlijks op de hoogte gesteld van de invulling van het vier-ogen-principe op het peutercentrum en de buitenschoolse opvang om het goed of af te keuren;
- Er heerst een open werkklimaat, zodat medewerkers elkaar altijd aan durven te spreken op hun handelen. Dit creëren we door elkaar feedback te (leren) geven in elke geleding van de organisatie;
- Er wordt gewerkt met vaste teams, met de continuïteit op de groep als uitgangspunt. Dit zorgt er voor dat medewerkers aan elkaar gewend zijn, wat het aanspreken op ongewenst gedrag makkelijker kan maken;
- Het onvoorspelbare karakter van de breng- en haalsituaties, (je weet niet exact wanneer een ouder binnen- of langsloopt en hoeveel tegelijk etc.) verkleint het risico dat iemand zich onbespied of niet gecontroleerd zou kunnen voelen tijdens de drie uurs regeling;
- Bij de kinderen het bewustzijn creëren en het bewaken van de eigen grenzen aanleren.

Bouwkundige maatregelen:

- We houden zoveel mogelijk het glas op de groepen en bij de deur transparant en plakken deze niet dicht met werkjes en mededelingen;
- De groepsruimte is voorzien van veel ramen, zodat er altijd van buiten naar binnen gekeken kan worden. Gedurende de hele dag lopen er ouders en kinderen, leerlingen en leerkrachten van de basisschool en overige medewerkers van de peutercentra en de BSO's langs;
- Groepsruimte is zo ingericht dat er hoekjes gecreëerd zijn op kind hoogte, waarbij de medewerkers de ruimte in zijn geheel kunnen overzien;
- De toiletruimten van de peuters en kleuters bevinden zich direct bij de groepsruimte, de deur staat altijd open waardoor er zicht is op de toiletten. Hier worden ook de luierkinderen verschoond. Doordat er ramen zijn en de deuren open staan, mogen kinderen ook zelfstandig plassen. De oudere kinderen op de BSO

maken gebruik van de volwassenen-toiletten en gaan zelfstandig naar de wc;

Maatregelen voor het buitenspelen:

- De buitenruimte/speelplaats is zichtbaar vanaf de openbare weg, door omringende woningen en vanuit de klaslokalen. De zichtbaarheid voor de buurt/omgeving moet zo min mogelijk belemmerd worden. Van de omwonenden verwachten wij geen directe betrokkenheid en input, wel zullen medewerkers die iets willen doen dat niet toelaatbaar is, weten dat ze 'gezien' kunnen worden doordat ze niet in een afgesloten ruimte zitten waar niemand hen kan opmerken;
- Van binnenuit zijn de buitenspeelterreinen overzichtelijk en houdt degenen die binnen zijn mede toezicht op het buitenspelen;
- De speelplaats is rondom afgesloten met hekken. Er is altijd minimaal één pedagogisch medewerker buiten. Als er een kind naar het toilet moet, loopt er een pedagogisch medewerker mee of wacht buiten bij de deur. Op de BSO mogen kinderen zelfstandig naar het toilet;
- Bij een buitenwandeling gaan ten minste twee pedagogisch medewerkers mee.

5.7 Achterwachtregeling

Uitgangspunt bij Hansje Stoffel is dat er tijdens reguliere openingstijden ten minste twee volwassenen in het gebouw aanwezig zijn. Het is beleid dat het rooster zodanig opgesteld wordt, dat er ook tijdens de pauzes van de medewerkers ten minste twee volwassenen op het kindercentrum blijvend aanwezig zijn. Hiervoor roosteren wij meer personeel in, dan wettelijk minimaal vereist. De wet schrijft immers voor dat een kindercentrum dat per dag tenminste tien uur achter elkaar opvang biedt, mag afwijken van de beroepskracht-kind-ratio gedurende maximaal drie uur, zoals ondubbelzinnig in ons pedagogisch beleidsplan omschreven staat.
Wanneer in een uitzonderlijke situatie er maar één medewerker aanwezig kan zijn en geen andere volwassene op de locatie is, bijvoorbeeld doordat een collega door ziekte niet naar de locatie kan komen en vervanging nog niet gearriveerd is, passen wij de achterwachtregeling toe. Dit betekent dat wij ervoor zorgen dat een tweede volwassene binnen 15 minuten op onze locatie aanwezig is. Deze persoon is tijdens opvangtijden altijd telefonisch bereikbaar.

Maatregelen achterwachtregeling:

- Gedurende 52 weken per jaar zijn er tussen 9:30 en 18:30 uur ten minste twee volwassenen op de locatie aanwezig, die gezamenlijk afsluiten;
- Gedurende de schoolweken is de conciërge van vrijeschool Widar, dhr. R. van Peppen, tussen 7:00-15:00 uur op en rond de locatie aanwezig en bereikbaar als achterwacht op: 06-48912268;
- Tijdens de 12 vakantieweken worden collega's die binnen 15 minuten aanwezig kunnen zijn ingeroosterd als achterwacht, zoals te zien op de aparte

vakantieroosters. Deze worden uiterlijk 10 werkdagen vóór aanvang gecommuniceerd en zijn op de roosterapp voor alle medewerkers inzichtelijk.

5.8 Privacy

Op 25 mei 2018 is de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) in werking getreden. Stichting Kindercentrum Hansje Stoffel heeft binnen haar organisatie maatregelen getroffen om op een zorgvuldige en nauwkeurige wijze om te gaan met alle gevoelige persoonsgegevens van de ouders en de kinderen, die binnen de kaders van de AVG vallen. Het privacy-beleid is voor u te raadplegen via onze website www.kindercentrumhansjestoffel.nl onder het kopje: 'voor ouders'. Hierin staan de regels en getroffen maatregelen door de Stichting, uw rechten, de geschillenregeling alsmede de partijen waarmee er wordt samengewerkt. Het personeel van de Stichting heeft een geheimhoudingsplicht. Uiteraard kunt u overige vragen omtrent de privacy bescherming van gevoelige persoonsgegevens door de Stichting stellen aan de medewerkers op het kantoor.

6 Eerste hulp aan kinderen en BHV

Bij Hansje Stoffel doen we er alles aan om te voorkomen dat een kind letsel oploopt als gevolg van een ongeluk(je). Toch is dit helaas niet geheel te voorkomen. Daarnaast kunnen zich andere calamiteiten voordoen, waardoor Eerste hulp aan kinderen (EHaK) of Bedrijfshulpverlening (BHV).

Het is wettelijk voorschrift dat er tijdens openingstijden voor zowel het kdv als de bso ten minste één medewerker aanwezig is in het bezit van een geldig diploma voor (kinder)-EHBO of een EHBO-diploma met aanvullende kwalificatie Eerste Hulp aan kinderen (EHak). Doordat gediplomeerde medewerkers als zodanig staan gelabeld in ons roosterprogramma, kunnen we in één oogopslag zien, of we aan deze eis voldoen. Wanneer door ziekte of andere calamiteiten er op het kdv of de bso op enig moment geen gediplomeerde EHBO'er aanwezig is, nemen de aanwezige medewerkers op kantoor deze rol op zich.

Het uitgangspunt van Stichting Kindercentrum Hansje Stoffel is om alle medewerkers jaarlijks te scholen in EHaK en BHV. Hiervoor trainen we jaarlijks met het gehele team tijdens onze studiedag op vrijdag na Hemelvaart. Nieuwe pedagogisch medewerkers die in dienst treden volgen de basisopleiding kinder-EHBO. Na het behalen van het certificaat volgen zij jaarlijks de bijscholing. Onze ambitie is om alle medewerkers te trainen in kinder-EHBO en nieuwe medewerkers te laten instromen. De trainingen en Oranje-Kruis-certificeringen worden verzorgd door Inge Buitendam.

De BHV-training is speciaal toegesneden op de eisen van ons kindercentrum. We oefenen jaarlijks, onder begeleiding, evacuatie van het gebouw, het blussen van beginnende brand, communicatie met collega's en het melden van calamiteiten. Ten behoeve van ontruiming van het gebouw, is op iedere groep een BHV-map aanwezig. Hierin bevindt zich een papieren presentielijst, alsmede ontruimingskaarten. Hierop zijn de taken voor aanwezige volwassenen met een ondubbelzinnig stroomschema aangegeven, zodat ook minder geoefende aanwezige volwassenen de kinderen binnen drie minuten kunnen begeleiden naar een veilige verzamelplaats.

7 Beleidscyclus

Onze beleidscyclus start met een uitgebreide risico-inventarisatie. SInds 1 juni 2018 worden er quickscan's op de locatie uitgevoerd vanuit de nieuwe Risicomonitor aan de hand van verschillende modules. Voor de nieuwe Risicomonitor betekent dit dat eerst de thema's moeten worden vastgesteld die hierin opgenomen worden (met de daarbij behorende onderwerpen). De pedagogisch medewerkers werkzaam op de locatie voeren gezamenlijk de quickscans uit en zijn in het systeem opgenomen. Zo is het hele team betrokken bij de inventarisatie. Op basis van de uitkomsten van de risico-inventarisatie maken we een actiepuntenplan op. De voortgang van dit plan wordt geëvalueerd tijdens de werkoverleggen. Op basis van deze evaluaties wordt het beleidsplan Veiligheid en Gezondheid jaarlijks bijgesteld.

7.1 Van doelen naar maatregelen, acties en bijstellen

Onze beleidscyclus gedurende een jaar bestaat uit vier fasen:

1. In de eerste fase worden de taken verdeeld over wie zich verdiepen in de verschillende maatregelen die in het beleidsplan Veiligheid en Gezondheid zijn opgenomen en werken we met de thema's van de quickscan. Zo is het hele team betrokken.
2. Bij de tweede fase gaan de pedagogisch medewerkers in gesprek over de te behandelen thema's, zodat een overzicht ontstaat van aandachtspunten die voor verbetering vatbaar zijn.
3. Een derde fase volgt waarin een plan van aanpak die zal worden opgesteld, waarin staat hoe deze verbeterpunten het beste zouden kunnen worden aangepakt.
4. Als laatste fase zal een evaluatie plaatsvinden waarin besproken wordt of de aanpassingen hebben geleid tot verbetering. Om te bepalen of de genomen acties en maatregelen ertoe hebben geleid dat er een veiligere en gezondere opvang kan worden geboden en evalueren we elk jaar de genomen maatregelen en/of ondernomen acties tijdens ons locatieoverleg.

7.2 Plan van aanpak

De modules: veilig ontdekken, sociale veiligheid, verzorgen, veilig en gezond gebouw en buitenruimten en Arbo, hebben inzicht gegeven in de huidige stand van zaken ten aanzien van de grote en de kleine risico's met de risicomonitor. Naar aanleiding van deze inventarisatie zijn er een aantal actiepunten op de agenda gezet met als doel de kwaliteit van de opvang te verbeteren.
Om te bepalen of de genomen acties en maatregelen ertoe hebben geleid dat er een veiligere en gezondere opvang kan worden geboden, evalueren we elk jaar de genomen maatregelen en/of ondernomen acties tijdens ons

teamoverleg. Indien een maatregel of actie een positief effect heeft gehad, wordt het veiligheids- en gezondheidsbeleid hierop aangepast.

Voor een totaal overzicht van te nemen maatregelen wordt verwezen naar de bijlage van de Risicomonitor.

7.3 Ongevallenregistratie

Als geregistreerde kinderopvangorganisatie is Stichting Kindercentrum Hansje Stoffel wettelijk verplicht om alle bijna-ongevallen (incidenten) en ongevallen te registreren. Een bijna-ongevallen registratie is noodzakelijk om bij soortgelijke toekomstige situaties te voorkomen dat het incident zich herhaalt.

Het registreren van (bijna) ongevallen heeft tot doel:

- Het registreren van (bijna) ongevallen geeft inzicht in potentieel gevaar;
- Door te registreren kun je gericht werken aan het voorkomen van (bijna) ongevallen;
- Het scheppen van een zo veilig mogelijke kinderopvang en omgeving.

Definitie ongeval:
Een ongeval is elke onvoorziene gebeurtenis waardoor personen (kinderen, ouders, werknemers of derde) letsel (fysiek en of emotioneel) oplopen of waardoor materiële schade ontstaat. Bij lichte ongevallen spreken wij over die ongevallen waarbij de verwonding binnenshuis verzorgt kan worden. Dit kan dus een snee in de hand zijn die met een pleister wordt verbonden of een zalfje voor de bult op het hoofd. Bij ernstige ongevallen zijn de verwondingen dusdanig dat er hulp ingeroepen moet worden van een hulpdienst. (o.a. Botbreuk, vleeswonden, verbranding, inwendig letsel of hoofd-/hersenschuddingen.)
Ongevallen die gebeuren op weg naar en van het werk worden niet als een bedrijfsongeval aangemerkt.
Ernstige ongevallen moeten direct aan de Arbeidsinspectie worden gemeld.

Registratie van ongevallen:
Hansje Stoffel heeft een formulier ontwikkelt waarop een ongeval wordt geregistreerd. Doordat we sinds 2007 jaarlijks een jaarlijkse risico-inventarisatie uitgevoerd hebben, zijn alle mogelijke gevaarlijke plaatsen in kaart gebracht en deze door middel van een plan van aanpak zo veel mogelijk afgebakend. Door middel van het registreren van elk ongeval kunnen nieuwe risico's aan het licht komen, die weer kunnen leiden tot maatregelen of beleidsbeslissingen. Twee keer per jaar wordt er een analyse van de ongevallen gemaakt. Een uitgebreide analyse wordt in het jaarverslag beschreven.

Wanneer het ongevallenregistratieformulier invullen:
We vullen voor elk ongeval een ongeval registratieformulier in.
Het registratieformulier is bestemd voor de pedagogisch medewerker of de direct betrokkene. Ongevallen welke fysiek of emotioneel letsel hebben veroorzaakt, worden geregistreerd als de oorzaak ligt bij afwijkingen, onoplettendheid, huisregels of materialen.

Administratieve afhandeling van het ongeval:

- De direct betrokken pedagogisch medewerker vult het formulier in.
  als er meerdere kinderen bij het (bijna)ongeval betrokken zijn, vullen we voor ieder kind een apart formulier in.
- Tijdens het teamoverleg worden de geregistreerde ongevallen besproken en bij terugkerende ongevallen actie ondernomen.
- De pedagogisch beleidsmedewerker ontvangt het ingevulde registratieformulier van de pedagogisch medewerker.
- Algemeen leidinggevende, pedagogisch beleidsmedewerker en pedagogisch medewerker bespreken het (bijna) ongeval.
- Pedagogisch beleidsmedewerker inventariseert aan de hand van de registratieformulieren de aard van de (bijna)ongevallen en geeft hierbij aan welke actie ondernomen is.
- Pedagogisch beleidsmedewerker houdt van de (bijna) ongevallen een halfjaarlijkse rapportage bij en rapporteert dit naar de directie.
- Halfjaarlijkse rapportage en formulieren worden bewaard in de GGD map. Pedagogisch beleidsmedewerker is verantwoordelijk voor een juiste afhandeling in deze.

8 Interne en externe communicatie

Intern en extern betrokkenen (pedagogisch medewerkers, pedagogisch medewerkers in opleiding, stagiairs, vrijwilligers en ouders)

We vinden het belangrijk dat medewerkers zich betrokken voelen bij het veiligheids- en gezondheidsbeleid. Wanneer het beleidsplan voor veiligheid en gezondheid wordt opgesteld of bijgesteld, spelen zij dan ook allen een actieve rol hierin. Wanneer een nieuwe medewerker op de locatie komt werken zorgen we voor een uitgebreide introductie in het veiligheids- en gezondheidsbeleid, met indien nodig eventuele extra opleiding en instructies voor de nieuwe medewerker. Zodanig dat deze persoon in staat is tot het nemen van maatregelen wanneer dit aan de orde is.

Het beleidsplan is opgenomen in de jaarplanning en is het bespreken van mogelijke veiligheids- en gezondheidsrisico's een vast agendapunt. Stagiaires, vrijwilligers en nieuwe medewerkers nemen deel aan deze overleggen en wordt het mogelijk thema's
bespreekbaar te maken en direct bij te stellen. Medewerkers raken hierdoor vertrouwd met het geven van feedback aan elkaar. Het is voor de borging van belang om dit als agendapunt op te nemen in de jaarplanning, zo komen alle thema's cyclisch aan bod. Nieuwe medewerkers hebben vaak een 'frisse blik' op de veiligheid en gezondheid in hun nieuwe omgeving en vullen de medewerkers die al langer in dienst zijn tijdens de evaluatiegesprekken vaak aan.

Via onze jaarkalender, de digitale weekberichten en onze website berichten we ouders over onze activiteiten ten aanzien van veiligheid en gezondheid. Onze oudercommissie is hierin een belangrijke schakel. Wanneer er vragen zijn van ouders worden deze zo mogelijk ter plekke beantwoord. Wanneer deze vraag voor meer ouders interessant is, wordt deze tevens in de weekberichten opgenomen. Iedere nieuwe ouder krijgt een kalender en verwijzen wij naar onze website tijdens het intakegesprek. Dit beleidsplan, alsmede onderliggende protocollen en documenten, is ook op locatie in te zien.
We vinden het belangrijk dat medewerkers betrokken zijn bij het V&G-beleid. Niet alleen bij het opstellen, maar juist in de dagelijkse uitvoering spelen allen een actieve rol hierin. Al vanaf de eerste werkdag zorgen we voor een uitgebreide introductie in het V&D-beleid. Als eerste maakt de algemeen leidinggevende met de nieuwe collega een veiligheidsrondje, opdat alle evacuatieplannen, -routes en blusmiddelen onmiddellijk onder de aandacht zijn. Tevens behandelen en toetsen wij tijdens de inwerkperiode van maximaal één maand alle protocollen behorende bij het VGD-beleid. Zo borgen wij dat implementatie bij nieuwe medewerkers.

Tijdens alle teamoverleggen is de bespreking van mogelijke V&G-risico's een vast agendapunt. Zo wordt het mogelijk zaken bespreekbaar te maken en direct bij te stellen. Medewerkers worden hierdoor vertrouwd met het geven van feedback aan elkaar. Op basis van de ervaringen en inzichten van de medewerkers kan het beleid worden bijgesteld.

Via de nieuwbrief Hansje Stoffel, de weekberichten Widar en sociale media berichten we ouders over onze activiteiten ten aanzien van veiligheid en gezondheid. Wanneer er vragen zijn van ouders worden deze zo mogelijk ter plekke beantwoord. Wanneer deze vraag voor meer ouders interessant is, wordt deze met ons antwoord volgens genoemde openbare kanalen gecommuniceerd.

Een bijzondere rol speelt ook onze oudercommissie. Jaarlijks sturen wij ons V&G-beleidsplan voor advies naar onze oudervertegenwoordiging. Wij nodigen hen uit ons rijkelijk van commentaar te voorzien.

9 Ondersteuning en melding van klachten en vertrouwenspersoon

We doen ons uiterste best om een helder en zorgvuldig beleid te voeren ten aanzien van V&G. Desalniettemin kan het voorkomen dat er een verschil van inzicht over de uitvoering van dit beleid bestaat, zowel bij ouders/verzorgers als bij medewerkers. Aangezien feedback een belangrijk instrument in onze kwaliteitszorg is, willen wij op allerlei manieren borgen dat ouders en medewerkers zich over de uitvoering van ons beleid kunnen uiten. Hiertoe hebben wij een procedure voor informele feedback, een klachtenprocedure voor ouders en een vertrouwenspersoon voor medewerkers.

9.1 Informele feedback

We staan open voor feedback en bespreken waarnemingen, opmerkingen en ervaringen het liefst direct met betrokkenen. Uitgangspunt in onze communicatie is dat we spreken over zaken die ons of onze kinderen zelf aangaan. Ziet u iets waar u vragen over heeft, stel ze dan gerust aan de betrokken medewerker. Op dezelfde manier spreken de collega's bij Hansje Stoffel elkaar aan. Soms is de verwachting anders dan uitvoering, of soms heeft u iets waargenomen wat ons ontgaan is. In alle gevallen stellen wij uw feedback op prijs. Een informeel gesprek werkt in dezen twee kanten op. Het stelt ons in de gelegenheid onze handelswijze te verduidelijken, anderzijds nemen wij, als lerende organisatie, uw opmerkingen mee naar onze teamvergaderingen. Datgenen wat wij op basis van uw opmerkingen leren, vertellen wij in onze algemene nieuwsbrieven.

9.2 Interne klachtenprocedure ouders/verzorgers

Zowel een mondelinge als schriftelijke uiting van ongenoegen of ontevredenheid over het handelen en/of over de dienstverlening, noemen wij een klacht. Ons uitgangspunt is, dat een klacht van een ouder/verzorger in direct contact tussen klager en betrokken medewerker snel en correct tot beider tevredenheid te worden afgehandeld. We staan een open cultuur voor, waarin we elkaar persoonlijk aanspreken.
Wanneer de medewerker in een persoonlijk gesprek niet tot tevredenheid van beide partijen tot een oplossing kan komen, dan wordt de ouder verwezen naar de algemeen leidinggevende. Deze verzoekt de ouder zijn grieven op schrift te stellen, bij voorkeur op ons klachtenformulier, en deze in te dienen. Wanneer daartoe behoefte is, biedt de directeur ondersteuning aan met het op schrift stellen van de klacht. De ontvangst van een schriftelijke klacht bevestigt de directeur per ommegaande aan de opsteller. In het geval dat de klacht zich richt op het handelen van een medewerker, ontvangt deze een afschrift met kopie dezes.
In beginsel wordt een schriftelijk klacht in behandeling genomen en onderzocht door de algemeen leidinggevende. Hiertoe nodigt deze de ouder binnen twee weken na ontvangst van de klacht uit voor een gesprek. Indien nodig kan de algemeen leidinggevende relevante aanvullende informatie van derden inwinnen. De algemeen leidinggevende legt ouder de mogelijkheid van een bemiddelend gesprek, tussen ouder en betrokken

medewerker in aanwezigheid van de algemeen leidinggevende, voor. Leidt dit gesprek niet tot het wegnemen van de klacht of vindt er geen bemiddelend gesprek plaats dan geeft de algemeen leidinggevende zijn oordeel over de klacht en mening over de verdere afdoening. Het resultaat dient binnen twee weken na het eerst gesprek kenbaar gemaakt te worden aan de ouder.
In geval de klacht zich richt op het handelen van de algemeen leidinggevende, dan stelt deze onverwijld het bestuur van Stichting Kindercentrum Hansje Stoffel hiervan op de hoogte. In zo'n geval zal één van de bestuursleden de bemiddelende taken van de algemeen leidinggevende overnemen en eerder genoemde stappen ondernemen om tot een bevredigende afhandeling van de klacht te komen.
Kan de klager zich niet vinden in de beslissing van de directie of bestuur over het ingediende bezwaar dan verwijzen wij naar onderstaande vervolgstap.

9.3 Contact opnemen met Klachtenloket Kinderopvang

Voelt u zich in de behandeling van uw klacht onvoldoende serieus genomen door ons kindercentrum? Dan kunt u contact opnemen met het Klachtenloket Kinderopvang op telefoonnummer 0900-1877, of info@klachtenloket-kinderopvang.nl. Dit is onderdeel van de Geschillencommissie Kinderopvang. Van het loket krijgt u advies en informatie. Ook kunnen zij bemiddelen tussen u en de kinderopvangorganisatie. Deze dienst is gratis.

9.4 Klacht indienen bij Geschillencommissie Kinderopvang

Is uw klacht hierna nog niet opgelost? Dan kunt u het geschil voorleggen aan de Geschillencommissie Kinderopvang. U betaalt hiervoor een beperkte vergoeding (klachtengeld). Om dit te kunnen doen, moet u eerst de interne klachtenprocedure van de kinderopvangorganisatie doorlopen.

9.5 Vertrouwenspersoon

Binnen Hansje Stoffel is momenteel één intern vertrouwenspersoon aangesteld, Maimoene van der Steen-Weerdenburg. Deze vertrouwenspersonen zijn tevens onze aandachtsmedewerker in het kader van de meldcode huishoudelijk geweld en kindermishandeling. Bij deze functionaris kunnen ouders, medewerkers en derden terecht met vermoedens van seksueel misbruik, agressie, discriminatie of kindermishandeling door collega's of door personen uit het netwerk van het kind.
De vertrouwenspersoon is onafhankelijk en deskundig. Ze heeft een vertrouwelijke functie en zijn verplicht tot geheimhouding, behalve wanneer de wettelijke verplichting bestaat een strafbaar feit te melden.
Met de instelling van een vertrouwenspersoon bieden wij de mogelijkheid om op vertrouwelijke basis met een deskundige anders dan de algemeen leidinggevende te spreken.

10 Bijlagen

- **Protocol Gezondheid**
- **Protocol Veiligheid**
- **Privacybeleid**